

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 16 dhjetor 2013
Nr. ref.:RK524/13

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin nr. KI99/13

Parashtrues

Liman Maloku

Vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. Nr. 195/2011, të 28 shkurtit 2013

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtrues i kërkesës është z. Liman Maloku, nga komuna e Klinës, të cilin me autorizim e përfaqëson z. Xhafer Maloku, nga komuna e Klinës.

Vendimi i kontestuar

2. Kontestohet Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. Nr. 195/2011, i 28 shkurtit 2013, që i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës, më 28 qershor 2013.

Objekti i çështjes

3. Çështja ka të bëjë me vlerësimin e kushtetutshmërisë së vendimit të Gjykatës Supreme Rev. Nr. 195/2011, i 28 shkurtit 2013, me të cilin janë vërtetuar vendimet e gjykatave të rregullta. Me ato vendime, ishin shpallur të pavlefshme kontratat mbi shitblerjen e patundshmërisë të lidhura ndërmjet parashtruesit të kërkesës dhe pronarëve të parcelave.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 20 të Ligjit Nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, të 15 janarit 2009 (në tekstin e mëtejmë: Ligji) dhe rregullin 56.2 të Rregullores së punës.

Procedura në Gjykatë

5. Më 10 korrik 2013, parashtruesi i kërkesës parashtroi këtë kërkesë në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata)
6. Më 5 gusht 2013, Kryetari, me Vendimin GJR. nr. 99/13, e caktoi gjyqtarin Robert Carolan, Gjyqtar raportues. Të njëjtën ditë, Kryetari, me Vendimin nr. KSH. 99/13, caktoi Kolegin shqyrtyues të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Kadri Kryeziu dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 26 gusht 2013, Gjykata Kushtetuese informoi parashtruesin e kërkesës dhe Gjykatën Supreme për regjistrimin e kërkesës.
8. Më 26 shtator 2013, Gjykata kërkoi nga Gjykata Themelore në Pejë dhe nga parashtruesi i kërkesës të dorëzonte në Gjykatë dëftesën që dëshmon datën kur e ka marrë parashtruesi i kërkesës Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 195/2011, të 28 shkurtit 2013.
9. Më 4 tetor 2013, Gjykata Themelore në Pejë dorëzoi në Gjykatë një shkresë që dëshmon se parashtruesi i kërkesës, Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 195/2011, të 28 shkurtit 2013, e ka marrë më 26 qershor 2013.
10. Më 21 tetor 2013, Kolegi shqyrtyues e shqyrtoi raportin e Gjyqtarit raportues dhe i paraqiti Gjykatës rekomandimin për papranueshmërinë e kërkesës.

Përbledhja e fakteve

11. Më 7 janar 2003, parashtruesi i kërkesës lidhi katër kontrata mbi shitblerjen e patundshmërisë me shitësit e parcelave si në vijim:

- B. D nga Klina, ngastra kadastrale nr. 1933/2, me sipërfaqe 0.14,29 ha, e shënuar në fletëposedimin nr. 452 ZK Dërsnik;
- V. D nga Klina, në ngastrën kadastrale nr. 1933/5, me sipërfaqe 0.18,92 ha, e shënuar në fletëposedimin nr. 453 ZK Dërsnik;
- S. D nga Klina, në ngastrën kadastrale nr. 1933/3, me sipërfaqe 0.14,29 ha, e shënuar në fletëposedimin nr. 450 ZK Dërsnik;
- R. D nga Klina, në ngastrën kadastrale nr. 1933/4, me sipërfaqe 0.14,29 ha e shënuar në fletëposedimin nr. 451 ZK Dërsnik (në tekstin e mëtejme: shitësit e patundshmërive).

Në emër të të gjithë këtyre shitësve të patundshmërive, kontratat i ka nënshkruar z. M. M, me autorizim gjeneral të 8 janarit 2003.

12. Më 7 tetor 2009, Gjykata Komunale në Klinë, përmes aktgjykimeve:

- C. nr. 196/06,
- C. nr. 197/06,
- C. nr. 149/06 dhe
- C. nr. 198/06,

veproi sipas padisë së B. D, V. D, S. D dhe R. D për anulimin e kontratave të përmendura në paragrafin 11, për faktin se shitësit e patundshmërise pretenduan se nuk e kishin nënshkruar autorizimin në bazë të cilës. Gjykata Komunale në Klinë e miratoi padinë e tyre.

13. Gjykata Komunale në Klinë i shpalli të pavlefshme kontratat për shitblerje të patundshmërise dhe urdhëroi Komunën e Klinës që në librat kadastrale të gjitha parcelat e përmendura në paragrafin 11, t'i kthejë në emër të shitësve të patundshmërise. Gjykata Komunale në arsyetimin e saj në aktgjykimet e sipërpërmendura, pas shqyrtimit të fakteve, më tutje theksoi:

“Kontratës së Transaksionit i mungon vullneti i pëlqimit nga njëra palë kontraktuese dhe u konkludua që nuk ishte marrëveshje detyruese (neni 26 i LMD). Prandaj Kontrata e Transaksionit shpallet e pavlefshme në pajtim me nenin 103 par. 1 i LMD.”

14. Parashtruesi i kërkësës parashtroi ankesë në Gjykatën e Qarkut në Pejë ndaj aktgjykimeve të Gjykates Komunale në Klinë, të cilat janë të cekura në paragrafin 12.
15. Gjykata e Qarkut në Pejë, duke vepruar në bazë të ankesës, nxori këto aktgjykime:

- Ac. nr. 19/10, të 7 shkurtit 2011,
- Ac. nr. 20/2010, të 9 marsit 2011,
- Ac. nr. 22/2010 të 9 marsit 2011,
- Ac. nr. 21/10, të 7 shkurtit 2011,

të cilat në arsyetimin e tyre janë plotësisht të njëjta dhe refuzoi ankesën e parashtruesit të kërkesës si të pabazuar. Gjykata e Qarkut në Pejë, në arsyetimin e saj, theksoi:

“Aktgjykim i atakuar nuk është përfshirë në shkelje thelbësore të dispozitave kontestimore të cilat i heton gjykata e shkallës së dytë në bazë të detyrës zyrtare sipas nenit 194 të LPK. Po ashtu gjendja faktike nga ana e Gjykatës së shkallës së parë është vërtetuar rregullisht dhe në tërësi, ashtu që rregullsia e gjendjes së vërtetuar faktike nuk vihet në dyshim me asnjë pretendim ankimore dhe për këtë arsyen nga ana e Gjykatës së shkallës së parë drejt është aplikuar e drejta materiale. Këtë qëndrim Gjykata e Qarkut e morri përfaktin se kontrata e cila është anuluar nuk është lidhur në mënyrë të përcaktuar në bazë të nenit 26 të Ligjit mbi Mardhëniet e detyrimeve (LMD)... Për shkaqet e theksuara më lartë dhe në bazë të nenit 103 të LMD me të drejtë gjykata e shkallës së parë e ka anuluar kontratën lëndore e cila është në kundërshtim me rendin juridik të përcaktuar me kushtetutë, me dispozitat e detyrueshme dhe moralin e shoqërisë”.

16. Nga faktet e paraqitura në formularin e kërkesës shihet se parashtruesi i kërkesës, në Gjykatën Supreme, është drejtuar me kërkesën përfthimin vetëm ndaj Aktgjykit të Gjykatës së Qarkut në Pejë, Ac. nr 21/10, të 7 shkurtit 2011.
17. Më 28 shkurt 2013, Gjykata Supreme, duke vendosur ndaj kërkesës së parashtruesit përfthimin, nxori Aktgjykit Rev. Nr. 195/2011, përmes të cilit e refuzoi si të pabazuar revizionin kundër Aktgjykit të Gjykatës së Qarkut në Pejë, Ac. Nr. 21/10, të 7 shkurtit 2011. Në arsyetimin e saj, Gjykata Supreme më tej theksoi:

“... Gjykata Supreme pranoi në tërësi pikëpamjen juridike të gjykatave të instancave më të ulëta, duke qenë se aktgjykit nuk përmbajnë shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore, të cilat kjo Gjykatë i vëren sipas detyrës zyrtare, por as shkelje të parashikuara nga nenii 182 par 2 të Ligjit të Procedurës Kontestimore, të cilave u referohet revizioni... Sipas vlerësimit të Gjykatës Supreme, në rastin konkret kontrata kontestuese është absolutisht nul, duke qenë se shitësi nuk e ka autorizuar askënd që të lidhë kontratën, e cila në fakt është lidhur pa dijen dhe vullnetin e tij, prandaj është në kundërshtim me ligjin dhe dispozitat e tjera imperative”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

18. Parashtruesi pretendon që me Aktgjykit Rev. Nr. 195/2011, të 28 shkurtit 2013, i janë shkelur të drejtat e mbrojtura me Kushtetutë, konkretisht me nenin 31 (E Drejta përfthimi të Drejtë dhe të Paanshëm) dhe nenin 24 (Barazia para Ligjit) të Kushtetutës.
19. Parashtruesi kërkon nga Gjykata Kushtetuese që të nxjerrë një vendim duke pohuar:

“Dëshiroj të më bëhet i mundshëm një gjykim i drejtë dhe i paanshëm, dhe kjo arrihet vetëm në qoftë se bëhet ballafaqimi im me Bllagoje Dabizhleviq me ç’rast do të dal në shesh e vërteta...”.

20. Parashtruesi i kërkesës po ashtu kërkon të ketë një gjykim ku do të ballafaqohej B. D për të vërtetuar se ai ia ka paguar B. D 175.000 euro.

Vlerësimi i pranueshmërisë së kërkesës

21. Për të qenë në gjendje të gjykojë lidhur me kërkesën e parashtruesit, Gjkata duhet të vlerësojë nëse parashtruesi i ka plotësuar të gjitha kërkesat e pranueshmërisë, të cilat përcaktohen me Kushtetutë, e specifikohen më tutje me Ligj dhe Rregullore të punës.
22. Gjkata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili përcakton që:

Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

Në lidhje me këtë kërkesë, Gjkata vëren që parashtruesi është person fizik, si dhe është palë e autorizuar në pajtim me nenin 113.7 [Juridikioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës.

23. Gjkata gjithashtu duhet të përcaktojë nëse parashtruesi, në pajtim me kërkesat e nenit 113 (7) të Kushtetutës, si dhe nenit 47 (2) të Ligjit, ka shteruar të gjitha mjetet juridike. Në rastin aktual, parashtruesi i ka shfrytëzuar të gjitha mjetet juridike në dispozicion sipas ligjeve në fuqi.
24. Parashtruesi gjithashtu duhet të vërtetojë që ka përbushur kërkesat e nenit 49 të Ligjit, në lidhje me dorëzimin e kërkesës brenda afatit të caktuar. Mund të shihet nga shkresat e rastit se nuk ka prova që do të hidhnin poshtë pretendimet e parashtruesit të kërkesës se ai e ka marrë aktgjyimin e Gjykatës Supreme më 28 qershor 2013. Rrjedhimisht, kërkesa është dorëzuar brenda afatit katër (4) mujor, siç përcaktohet me Ligj dhe me Rregulloren e punës.
25. Në lidhje me kërkesën, Gjkata gjithashtu merr parasysh rregullin 36.2 të Rregullores së punës, i cili përcakton që:

“(2) Gjkata do të refuzoje një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...], ose

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, ose

[...], ose

(d) kur parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij;”

26. Në lidhje me këtë, Gjykata Kushtetuese rithekson që nuk është detyrë e saj, sipas Kushtetutës, që të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt në lidhje me vendimet që merren nga gjykatat e rregullta. Është roli i këtyre të fundit që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih, *mutatis mutandis*, García Ruiz kundër Spanjës, nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, para. 28, shih edhe Rastin Nr. KI70/11, parashtruesit Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima, Aktvendimi për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011)).
27. Gjykata Kushtetuese mund vetëm të trajtojë nëse provat janë paraqitur në mënyrë të drejtë dhe nëse procedurat në përgjithësi, të shikuara në tërësinë e tyre, janë zhvilluar në mënyrë të tillë ashtu që parashtruesi të ketë pasur gjykim të drejtë (Shih, *inter alia*, Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar, Nr. 13071/87, Raport i Komisionit Evropian për të Drejta të Njeriut, kërkesa e 10 korrikut 1991)).
28. Në bazë të shkresave të lëndës, Gjykata vëren që arsyetimi i dhënë në aktgjykimet e nxjerra nga Gjykata e Qarkut në Pejë është i qartë, si dhe pas shqyrtimit të të gjitha procedurave, Gjykata gjithashtu ka gjetur që procedurat në Gjykatën Supreme kanë qenë të drejta dhe joarbitrare (Shih, *mutatis mutandis*, Shub kundër Lituanisë, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009). Për më tepër, Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. Nr. 195/2011, i 28 shkurtit 2013, është i qartë dhe i arsyetuar mirë. Gjykatat në mënyrë specifike adresuan kërkesën e parashtruesit që B. D të dëshmonte në gjykim dhe arsyetuan se dëshmia e tij nuk do të ishte relevante edhe sikur i njëjtë të gjendej dhe të sillej në gjykim për të dhënë dëshminë, sepse nuk ishte kontestuese që parashtruesi i kërkesës i kishte paguar paratë në një skemë mashtrimi. Gjykatat në të vërtetë arsyetuan se e vetmja çështje ishte nëse avokati kishte autorizim për shitjen e paluajtshmërisë kontestuese.
29. Për më tepër, parashtruesi nuk ka dorëzuar ndonjë provë *prima facie* që do të vërtetonte shkeljen e të drejtave të tij të parapara me Kushtetutë (Shih Vanek kundër Republikës Sllovake, Vendimi i GJEDNJ-së lidhur me pranueshmërinë e kërkesës nr. 53363/99, të 31 majit 2005).
30. Faktet e dorëzuara nga parashtruesi nuk kanë arsyetuar pretendimin për shkelje të të drejtave kushtetuese dhe parashtruesi nuk i ka mbështetur në mënyrë të mjaftueshme pretendimet e tij.

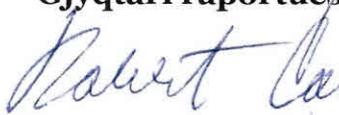
PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113.7 të Kushtetutës, nenit 20 të Ligjit dhe rregullit 36 (2) b) dhe (d) të Rregullores së punës, më 21 tetor 2013, njëzëri

VENDOS

- I. TA HEDHË POSHTË kërkesën si të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Robert Carolan

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani

